

Hiljaisen kuoleman kiusaus

Daniel Nylund

Katso tuoreempia kirjoituksiani; [Teoblogi](#)

”Eläimet eivät tee itsemurhia” sanoi yksi kurssilaisista illan takkatupakeskustelussa. Huomio oli toivottomuuden hetkenä jäänyt hänen mieltään askarruttamaan.

Niinpä. Ihmiset tosiaan tappavat itseään enemmän kuin toisiaan. Kun kansainvälisiä tilastoja kootaan yhteen, havaitaan että itsemurhiin kuolee enemmän ihmisiä kuin murhien ja sotien seurauksena. Joskus tilastot toimivat totuuden peitteinä. Toisinaan ne paljastavat jotain ennen näkemätöntä.

Eläimet elävät saamansa elämän, kyseenalaistamatta sen laatua ja nopeuttamatta sen loppua. Miksi? Eläin tai kasvi ei tarvitse ketään vahvistamaan itseään todeksi, vakuuttamaan itseään siitä, että on tärkeä ja toivottu osa tätä elämää. Eläin on suosiolla sitä, miksi se on luotu. Mutta ihminen katselee epävarmana ja turvattomana ympärilleen etsien, löytyisikö tästä maailmasta juuri minulle lausuttu tervetuloitovotus tähän elämään. Ihmisyyden salaisuuteen on sisäänrakennettu jotain sellaista, joka ei jaksakaan tulla todeksi, jos ei joku valista sille kasvojaan, tunnista sitä, tunnusta sitä ja siunaa sitä, sanomalla koko läsnä olevalla olemuksellaan:

”Olen kuullut sinua ja nähnyt sinut. Sinä olet ainakin minulle tärkeä ja rakas. Toivon että elät.”

Kun tämä, nähdyksi, kuulluksi ja sellaisenaan haluttuna olemisen kokemus on jäänyt lapsuudessa vahaaksi, tuo sydämen sammumaton rukous kannetaan entistäkin palavampana mukaan parisuhteeseen. Valitsen puolisoikseni ihmisen, jonka kanssa uskon vihdoinkin voivani vahvistua minuksi ja kokea olevani tärkeä osa ainakin yhden ihmisen elämää.

Mutta toinenkin tuo suhteeseen saman elintärkeän unelman: *”Huomaa minut. Hyväksy minut tällaisena. Vahvista minut minuksi.”*

Kummallakin on sama perustarve saada, ennen kuin on antaa, ja sama vaikeus antaa, ennen kuin on itse saanut ottaa vastaan. Se on lapsen oikeutettu tarve, jonka tahtomattamme kannamme mukaamme aikuisten väliseen liittoon.

Toiselta piiloutuminen alkaa ensimmäisistä pettymyksistä.

”Kun et kerta suostu näkemään ja kuuntelemaan, en näytä itseäni ja salaan sydämeni sinulta. Turha toivoa, että minäkään avoimella sydämellä vastaanottaisin sinut. Minähän kadotan itseni, jos suostun sellaiseen yksipuolisuuteen.”

Toisen edessä käpertyminen on harvoin näin tietoisesti ajateltua. Voin piiloutua eniten kaipaamani ihmisen edessä, ymmärtämättä itsekään, miksi niin teen. Mutta sydämeen hiipii kuolettava epäily:

”Jos hän, jota eniten rakastan, ei minua tällaisenaan hyväksy, niin kukaan ei voi sitä tehdä. Vanhempani eivät minua hyväksyneet, sisarukseni eivät edes tunne minua ja puolisonikin katsoo minua kuin vihollista. Onhan minulla työkavereita ja ystäviäkin, muttei kukaan heistä näe syvimpiä kaipauksiani. He hyväksyvät minut vain siksi, että en näytä koko totuutta itsestäni. Miksi ihmeessä jatkaisin tätä elämää? Enhän minä itsenäni ole todella tervetullut tähän maailmaan.”

Jossain sydämeni saloissa mieltäni vaivaa murheellinen tietoisuus siitä, että saamani vahvistus ei

kuitenkaan ole oikeasti kohdistunut *minuun*, vaan siihen kuvaan, jonka kaltaiseksi olen muiden mieliksi suostunut.

Saman peiton alla, fyysisesti alastomana, mutta sydän peitettynä, tämä tietoisuus tuntuu kaikkein kipeimmältä.

”Jos en edes täällä tule nähdä ja kuulluksi, vedän suojakseni kylmän välinpitämättömyyden tai julman kovuuden.”

Harvoin näitä päätöksiä näin tietoisesti tehdään. Mutta surullisen usein nämä päätökset tehdään sen kaikkein tärkeimmän läheisyydessä ja liian usein myös hän yhtyy samaan päätökseen. Sen jälkeen heitä yhdistää vain liikuttavan yksimielinen päättäväisyys suojella itseään toiselta.

Kun elämäni kaikkein tärkein ihminen ei toivota minua itsenäni tervetulleeksi tähän maailmaan, kuolema ja sen monet esiasteet alkavat tuntua elämää houkuttelevammilta. Sinä hetkenä tiedän, etten enää kuulu eläinkuntaan.

Keskustelun aikana pyysin, että se, joka ei koskaan ole toivonut kuolemaa, tai millään tavalla yrittänyt jouduttaa sitä, nostaisi kätensä. Yksikään käsi ei noussut – ei minunkaan.

Erotessamme näistä rakkaiksi käyneistä pareista, ilmassa oli vahva rehelliseen ja kohtaavaan elämiseen innoittava tuoksu. Olin onnellinen ja helpottunut. Vaikka minulla on parinkymmenen vuoden ryhmäkokemus takanani, huomasin ennen kurssia edelleen jännittäväni nimenomaan parisuhdekurssia.

”Entä, jos joku ei kaikesta näkemästään nöyryytymisestä ja sydänten avautumisesta huolimatta itse suostu menemään itseensä ja ottamaan vastuuta omasta avautumisestaan? Entä, jos joku jumiutuu entistäkin vahvemmin muuriensa taakse?”

En minä välttämättä pitäisi sitä meidän epäonnistumisemme ohjaajina, vaikka siitakin voi joskus olla kysymys. Minusta on vain niin surullista joutua sellaisen todistajaksi. Joskus olen sellaista sivusta katsellut. Itsetuntemuskursseilla sitä tapahtuu harvemmin. On loppujen lopuksi helpompi mennä itseensä ja avautua hyväntahtoisiksi osoittautuville vieraille, kuin hänen edessä, jonka kanssa on ehtinyt haudata jo niin monta turhautunutta tarvetta, että tuskin tuntee olevansa elossa ollenkaan.

Siksi oli niin sydäntä sulattavaa nähdä kuinka ryhmäläiset arasti alkoivat puhua sydämensä arpisimmista kohdista käsin. Muiden ryhmäläisten suopeasti avoimet korvat rohkaisivat myös puolisoita avautumaan pelkän kuuntelemisen ihmeelle. Hiljaisen kuoleman kiusaus väistyi, kun aseista riisuutuvat nöyrytykset ja uudet avoimuuden riskinotot valtasivat alaa, ensimmäisestä uskaliaasta avautumisesta toiseen, ja lopulta kaikkiin.

Omakin sydämeni suli tätä katsellessani niin, että tein kurssin jälkeen suhteessani Railiin jotain sellaista, jota en koskaan aiemmin ole tehnyt. Aloitteeni oli itselleni rohkea ja tuli suopeasti vastaanotetuksi. Kiitän kurssilaisia itselleni antamastaan esimerkistä. Työmme on jatkuva haaste myös itsellemme.